

Laki

kaivoslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan kaivoslain (621/2011) 169 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 515/2016, *muutetaan* 1 §:n 1 ja 4 momentti, 3 §, 6 §:n 5 kohta, 8 §:n 1 momentti, 11 §:n 2 momentin 5 kohta, 12 §:n otsikko sekä 2 ja 4 momentti, 14 §:n 2 momentti, 15 §:n 3 momentti, 18 §:n 1 momentin 4 kohta, 24 §:n 2 momentti, 27 §:n 2 momentti, 28 §:n 2 momentti, 30 §:n 2 momentti, 32 §, 34 §:n 2 momentin 1 kohta, 38 §, 46 §:n 1 momentin 7 ja 8 kohta, 47 §:n 4 momentti, 48 §:n 1 momentti ja 2 momentin suomenkielinen sanamuoto, 51 §:n 2 momentin 2 ja 3 kohta, 52 §:n 3 momentin 4 ja 5 kohta, 54 §:n 2 momentin 3 ja 4 kohta, 55 §:n otsikko, 56 §:n 1 momentti, 58 §:n 5 momentti, 59 §:n 2 momentti, 61 §:n 2 momentin 1 ja 3 kohta, 62 §:n 2 momentti, 63 §:n 2 momentin 3 kohta, 65 §:n 2 momentin 3 kohta, 70 §:n 1 momentin 3 kohta, 73 §:n 2 ja 3 momentti, 74 §:n 2 ja 5 momentti, 76 §:n 1 momentti, 77 §:n 1 momentti, 107 ja 108 §, 112 §:n 1 momentti, 120 ja 143 §, 144 §:n otsikko sekä 1 ja 3 momentti, 146 §:n 2 momentin 5 kohta, 150 §:n 2 momentti, 156 §:n 1 ja 2 momentti, 163 § sekä 169 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 3 § laissa 37/2023, 32 § osaksi laissa 37/2023, 34 §:n 2 momentin 1 kohta ja 56 §:n 1 momentti laissa 259/2017, 58 §:n 5 momentti ja 163 § laissa 966/2020, 59 §:n 2 momentti laissa 915/2013 sekä 65 §:n 2 momentin 3 kohta ja 169 §:n 1 momentti laissa 515/2016, sekä

lisätään 6 §:n 4 kohtaan uusi d ja e alakohta, 6 §:ään uusi 6 kohta, 11 §:n 2 momenttiin uusi 6 kohta, 12 §:ään uusi 4 momentti, jolloin muutettu 4 momentti siirtyy 5 momentiksi, 14 §:ään uusi 2 momentti, jolloin muutettu 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, 18 §:n 1 momenttiin uusi 5—8 kohta, 18 §:ään uusi 3 ja 4 momentti, 28 §:ään uusi 2 momentti, jolloin muutettu 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, lakiin uusi 31 a §, 33 §:ään uusi 3 momentti, lakiin uusi 33 a §, 34 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 259/2017, 578/2019 ja 37/2023, uusi 4 momentti, jolloin nykyiset 4—7 momentit siirtyvät 5—8 momentiksi, 39 §:ään uusi 4 momentti, 44 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 307/2017, uusi 2 ja 4 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi ja nykyinen 3 momentti 5 momentiksi, 46 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laissa 307/2017, uusi 9 ja 10 kohta, 47 §:ään uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 momentti siirtyy 4 momentiksi ja muutettu 4 momentti 5 momentiksi, 48 §:ään uusi 3 momentti, 51 §:n 2 momenttiin uusi 9 a kohta, 51 §:ään uusi 3 ja 4 momentti, 52 §:n 3 momenttiin uusi 8 a—8 e kohta, 52 §:ään uusi 4 momentti, 54 §:ään uusi 3 momentti, 55 §:ään uusi 3 ja 4 momentti, 56 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 259/2017, uusi 3 ja 4 momentti, lakiin uusi 61 a ja 61 b §, 70 §:n 1 momenttiin uusi 4 kohta, 75 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 966/2020, uusi 5 momentti, 76 §:ään uusi 4 momentti, lakiin siitä lailla 915/2013 kumotun 78 §:n tilalle uusi 78 §, lakiin uusi 8 a luku, 109 §:ään uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 momentti siirtyy 4 momentiksi, 146 §:n 2 momenttiin uusi 6 kohta, lakiin uusi 151 a §, 152 §:ään uusi 2—4 momentti, jolloin nykyiset 2—4 momentit siirtyvät 5—7 momentiksi, 156 §:ään uusi 4 momentti sekä lakiin uusi 170 a § seuraavasti:

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on edistää sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävää malminetsintää ja kaivostoimintaa ja järjestää niiden edellyttämä alueiden käyttö. Lain tarkoituksen toteuttaminen edellyttää yleisten ja yksityisten etujen turvaamista ottaen erityisesti huomioon:

- 1) kaivostoiminnan harjoittamisen edellytykset;
- 2) kiinteistöjen omistajien ja yksityisten haitankärsijöiden oikeusasema;
- 3) toiminnan vaikutukset ympäristöön, maankäyttöön ja luonnon monimuotoisuuteen sekä luonnonvarojen säästävää ja kestävä käyttö.

Tässä laissa tarkoitettu toiminta sovitetaan yhteen saamelaiskäräjistä annetussa laissa (974/1995) tarkoitetulla saamelaisten kotiseutualueella siten, että turvataan saamelaisten oikeudet alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään, kulttuuriaan ja perinteisiä elinkeinojaan. Yhteensovittamisessa otetaan huomioon myös, mitä kolttalaissa (253/1995) säädetään kolttaväestön ja -alueen elinolosuhteiden ja toimeentulomahdollisuuksien edistämisestä sekä kolttakulttuurin ylläpitämisestä ja edistämisestä.

3 §

Lain suhde muuhun lainsäädäntöön

Lupa- tai muun asian ratkaisemisesta ja muutoin tämän lain mukaan toimimisesta säädetään tämän lain lisäksi luonnonsuojelulaissa (9/2023), ympäristönsuojelulaissa (527/2014), erämaailaissa (62/1991), maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999), vesilaissa (587/2011), poronhoitolaissa (848/1990), säteilylaissa (859/2018), ydinenergialaissa (990/1987), muinaismuistolaisissa (295/1963), maastoliikennelaissa (1710/1995), patoturvallisuuslaissa (494/2009), hallintolaissa (434/2003), sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003), saamelaiskäräjistä annetussa laissa, saamen kielilaissa (1086/2003), kielilaissa (423/2003), ulkomaa-laisten yritysostojen seurannasta annetussa laissa (172/2012), eräiden kiinteistönhankintojen luvanvaraisuudesta annetussa laissa (470/2019), valtion etuosto-oikeudesta eräillä alueilla annetussa laissa (469/2019) ja kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta kansallisen turvallisuuden varmistamiseksi annetussa laissa (468/2019) sekä lisäksi muualla laissa.

6 §

Yleiset periaatteet

Tässä laissa tarkoitettussa toiminnassa on periaatteena, että:

-
- 4) niin pitkälle kuin mahdollista:
    - d) varmistetaan, että kaivostoiminnan kaikissa vaiheissa hyödynnetään kaikki alueella tavatut kaivosmineraalit, jotka ovat teknistaloudellisesti hyödynnettävissä;
    - e) vältetään vahingollisia ympäristövaikutuksia;
  - 5) toiminnasta aiheutuneet haitat ja vahingot korvataan;
  - 6) kaivosmineraalien hallinta järjestetään asianmukaisesti.

8 §

Ilmoitus etsintätyöhön liittyvästä näytteenotosta

Etsintätyöstä vastaavan on ennen 7 §:ssä tarkoitettua näytteenoton aloittamista tehtävä kirjallinen ilmoitus etsintätyön kohteena olevaan alueeseen (*etsintäalue*) kuuluvan kiinteistön omis-

tajalle ja haltijalle, jonka etua tai oikeutta asia saattaa koskea. Poronhoitolain 2 §:n 1 momentissa tarkoitetulla poronhoitoalueella (*poronhoitoalue*) etsintätyöstä vastaavan on tehtävä kirjallinen ilmoitus myös alueen paliskunnalle.

---

11 §

Malminetsintä luvan nojalla

Malminetsintäluvan nojalla tapahtuvasta malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä ei saa aiheutua:

- 5) merkittävää maisemallista haittaa;
  - 6) muuta merkittävää vahingollista ympäristövaikutusta.
-

12 §

Ilmoitus malminetsinnästä, malminetsintäalueen maastotöistä ja rakennelmista

---

Ilmoitus on lisäksi tehtävä saamelaiden kotiseutualueella saamelaiskäräjille ja kolttalaissa tarkoitetulla kolttala-alueella kolttien kyläkokoukselle sekä poronhoitoalueella asianomaisille paliskunnille.

Jos malminetsintää toteutetaan 9 §:n 1 momentissa tarkoitetulla tavalla kiinteistön omistajan suostumuksella, on malminetsinnästä vastaavan ennen etsinnän aloittamista tehtävä kirjallinen ilmoitus malminetsinnästä kaivosviranomaiselle.

Tarkempia säännöksiä ilmoitusmenettelyistä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

---

14 §

Selvitys malminetsintäalueen tutkimustöistä ja -tuloksista

Malminetsintäluvan haltija on lisäksi velvollinen vuosittain järjestämään yleisölle avoimen tilaisuuden, jossa on annettava selvitys:

- 1) suoritetuista tutkimustöistä ja niiden tuloksista;
- 2) suoritettujen tutkimustöiden ympäristö- ja muista vaikutuksista;
- 3) tulevista tutkimustöistä;
- 4) tulevien tutkimustöiden arvioituista ympäristö- ja muista vaikutuksista.

Tarkempia säännöksiä selvityksissä annettavista tiedoista sekä yleisölle avoimesta tilaisuudesta ja sen sisällöstä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

---

15 §

Malminetsintäalueen jälkitoimenpiteet

Ilmoitus on lisäksi tehtävä saamelaiden kotiseutualueella saamelaiskäräjille ja kolttala-alueella kolttien kyläkokoukselle sekä poronhoitoalueella asianomaisille paliskunnille.

---

18 §

Kaivosluvan haltijan velvollisuudet

Kaivosluvan haltija on velvollinen huolehtimaan siitä, että:

-
- 4) kaivosalueen tulevaa käyttöä tai esiintymän tulevaa hyödyntämistä ei vaaranneta tai vaikeuteta;
  - 5) kaivostoiminnan suunnittelussa otetaan huomioon niin pitkälle kuin mahdollista kaivoksen vaiheittaisen sulkemisen mahdollisuus;
  - 6) kaivoksen sulkemiseen liittyvät toimenpiteet toteutetaan siten, ettei suljetusta kaivoksesta aiheudu merkittäviä haitallisia vaikutuksia ihmisten terveydelle tai ympäristölle;
  - 7) toiminnan luvanmukaisuutta seurataan ja mahdollisista poikkeamista ilmoitetaan viipymättä kaivosviranomaiselle;
  - 8) haitallisia ympäristövaikutuksia ennaltaehkäistään ja vähennetään.

Kaivosluvan haltija on lisäksi velvollinen vuosittain järjestämään yleisölle avoimen tilaisuuden, ellei tilaisuuden järjestämistä ole pidettävä ilmeisen tarpeettomana. Tilaisuudessa on:

- 1) kerrottava esiintymän hyödyntämisen aikataulusta, laajuudesta ja tuloksista sekä ilmoitettava, jos tiedot mineraalivarannoista muuttuvat olennaisesti;
- 2) kerrottava kaivostoiminnan vaikutuksista.

Tarkempia säännöksiä yleisölle avoimesta tilaisuudesta ja sen sisällöstä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

24 §

Kullanhuuhtojen velvollisuudet

Kullanhuuhdontaluvan nojalla tapahtuvasta toiminnasta ja muusta kullanhuuhdonta-alueen käytöstä ei saa aiheutua 11 §:n 2 momentissa tarkoitettua seurausta tai muille lähistöllä olevien alueiden käyttötärpeille haittaa tai vahinkoa. Vahinkoa ei saa aiheutua alueella sijaitseville kultuurihistoriallisesti arvokkaille rakennuksille ja niiden pihapiireille tai muille vastaaville kohteille taikka poronhoidon rakenteille tai porojen kuljetusreiteille.

27 §

Ilmoitus kullanhuuhdonta-alueen maastotöistä

Ilmoitus on lisäksi tehtävä saamelaisten kotiseutualueella saamelaiskäräjille ja kolttalaueella kolttien kyläkokoukselle sekä poronhoitoalueella asianomaisille paliskunnille.

28 §

Selvitys kullanhuuhdonnasta

Kaivosviranomaisen on vuosittain järjestettävä yleisölle avoin tilaisuus, jossa on esitettävä selvitys:

- 1) kullanhuuhdentalupiin perustuvasta kullanhuuhdonnasta;
- 2) kullanhuuhdonnan vaikutuksista poronhoidolle, muille elinkeinoille, saamelaisten asemalle alkuperäkansana saamelaisten kotiseutualueella ja kolttien kolttalain mukaisille oikeuksille koltta-alueella.

Tarkempia säännöksiä selvityksissä annettavista tiedoista sekä yleisölle avoimesta tilaisuudesta ja sen sisällöstä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

30 §

Kullanhuuhdonta-alueen lopputarkastus

Kaivosviranomaisen on tiedotettava lopputarkastuksesta kullanhuuhtojalle ja alueen hallinnasta vastaavalle viranomaiselle tai laitokselle sekä saamelaisten kotiseutualueella saamelaiskäräjille, koltta-alueella kolttien kyläkokoukselle ja poronhoitoalueella asianomaisille paliskunnille.

31 a §

Hakijan neuvonta

Sen lisäksi, mitä hallintolain 8 §:ssä säädetään viranomaisen velvollisuudesta antaa hallintoasian hoitamiseen liittyvää neuvontaa, lupaviranomaisen on annettava pyynnöstä hakijalle sähköisessä muodossa tietoa:

- 1) lupahakemuksessa esitettävistä tiedoista ja hakemukseen liitettävistä selvityksistä;
- 2) asian selvittämiseksi hankittavista lausunnoista ja niiden antamiselle varattavasta määräajasta;
- 3) päätöksen arvioidusta antamisajankohdasta.

Lupaviranomainen voi lisäksi hakijan pyynnöstä tai omasta aloitteestaan järjestää tapaamisen lupa-asiasta hakijan ja viranomaisen välillä neuvonnan järjestämiseksi. Tapaamiseen voidaan kutsua myös muita hankkeen viranomaiskäsittelyissä toimivaltaisia viranomaisia.

32 §

Etuoikeusjärjestys varausilmoituksen ja lupahakemuksen perusteella

Etuoikeuden malminetsintälupaan voi saada tekemällä varausilmoituksen tai jättämällä malminetsintälupahakemuksen ensimmäisenä. Etuoikeuden kaivoslupaan ja kullanhuuhdontalupaan voi saada jättämällä ensimmäisenä kaivoslupahakemuksen tai kullanhuuhdontalupahakemuksen.

Malminetsintälupahakemuksen valmistelua varten hakija voi varata itselleen alueen tekemällä asiasta ilmoituksen kaivosviranomaiselle (*varausilmoitus*). Varausilmoitukseen perustuva etuoikeus on voimassa, kun varausilmoitus on tehty 44 §:ssä säädetyllä tavalla eikä varauksen hyväksymiselle ole tässä laissa säädettyä estettä. Etuoikeuden voimassaolo päättyy, kun kaivosviranomaisen varausilmoituksen johdosta tekemä päätös (*varauspäätös*) raukeaa tai se peruutetaan.

Etuoikeus malminetsintälupaan, kaivoslupaan ja kullanhuuhdontalupaan on sillä, joka on ensimmäisenä hakenut lupaa 34 §:ssä säädetyllä tavalla. Luonnonsuojelulain 35 §:ssä tarkoitettu

arviointi ja ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017) mukaiset arviointiselostus ja yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä voidaan kuitenkin toimittaa kaivosviranomaiselle etuoikeutta menettämättä myös lupahakemuksen jättämisen jälkeen mutta ennen tämän lain 37 §:ssä tarkoitettua lausunnotmenettelyä ja 40 §:ssä tarkoitettua lupahakemuksesta tiedottamista.

Jos kaivoslupaa haetaan malminetsintäalueella olevaan esiintymään, on 3 momentista poiketen etuoikeus kaivoslupaan malminetsintäluvan haltijalla, jos tämä tekee kaivoslupahakemuksen 34 §:ssä säädetyllä tavalla ennen malminetsintäluvan raukeamista tai peruuttamista.

Edellä 4 momentissa tarkoitettu etuoikeus kaivoslupaan säilyy malminetsintäluvan haltijalla myös siinä tapauksessa, että luonnonsuojelulain 35 §:ssä tarkoitettu arviointi sekä ympäristövaikutusten arviointiselostus ja yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä toimitetaan kaivosviranomaiselle vasta malminetsintäluvan raukeamisen tai peruuttamisen jälkeen.

33 §

Lupaviranomaiset

Työ- ja elinkeinoministeriö ratkaisee 2 momentista poiketen malminetsintä-, kullanhuhdonta- tai kaivoslupa-asian, jos lupahakemuksen mukaisen toiminnan arvioidaan voivan vaarantaa maanpuolustusta, huoltovarmuutta, yhteiskunnan kannalta välttämättömän infrastruktuurin toimintaa tai muuta näihin rinnastettavaa kansallisen turvallisuuden etua.

33 a §

Lupa-asian siirtäminen

Jos lupahakemus on pantu vireille kaivosviranomaisessa ja asian selvittämisen yhteydessä ilmenee, että toiminnan arvioidaan voivan vaarantaa maanpuolustusta, huoltovarmuutta, yhteiskunnan kannalta välttämättömän infrastruktuurin toimintaa tai muuta näihin rinnastettavaa kansallisen turvallisuuden etua, on asia siirrettävä viivytyksettä työ- ja elinkeinoministeriön ratkaistavaksi.

34 §

Lupahakemus

Lupahakemuksessa on esitettävä lupaharkinnan kannalta tarpeellinen ja luotettava selvitys:

1) hakijasta, hakijan edellytyksistä harjoittaa haettuun lupaan perustuvaa toimintaa sekä tieto hakijan hakemista tai voimassaolevista muista toimintaan liittyvistä luvista;

Hakemuksen kohteena olevan alueen sijaitessa saamelaisten kotiseutualueella on luvanhakijan selvitettävä riittävästi 38 §:n mukaista menettelyä varten hakemuksen mukaisen toiminnan vaikutukset saamelaisten oikeudelle alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää kieltään, kulttuuriaan ja perinteisiä elinkeinojaan. Luvanhakijan on selvitettävä hakemuksen mukaisen toiminnan vaikutukset myös saamelaisten kotiseutualueen ulkopuolella, jos hakemuksen mukaisella toiminnalla on huomattava merkitys saamelaisten oikeuksien kannalta alkuperäiskansana. Selvityksessä on erityisesti otettava huomioon:

1) toiminnan tiedossa olevat tai todennäköiset vaikutukset saamelaisten oikeudelle ylläpitää ja kehittää alueella kieltään ja kulttuuriaan sekä harjoittaa perinteisiä elinkeinojaan;

2) alueen läheisyydessä voimassa olevat vastaavat luvat;

- 3) mitä saamelaisten oikeuden kannalta alkuperäiskansana tärkeitä alueita hakemus koskee;
  - 4) muut saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana häiritsevät alueiden käyttömuodot hakemuksessa tarkoitettulla alueella ja sen läheisyydessä;
  - 5) voidaanko kyseessä olevalla alueella luvan myöntämisestä huolimatta edelleen ylläpitää ja kehittää saamelaiskulttuuria sekä harjoittaa saamelaisten perinteisiä elinkeinoja.
-

38 §

Asian selvittäminen ja yhteistyömenettely saamelaisten kotiseutualueella, koltta-alueella ja erityisellä poronhoitoalueella

Lupaviranomaisen tulee hakijan lupahakemuksessaan toimittaman selvityksen pohjalta yhteistyössä luvan hakijan, saamelaiskäräjien, kolttien kyläkokouksen, alueen paliskuntien ja alueen hallinnasta vastaavan viranomaisen tai laitoksen kanssa arvioida toiminnasta aiheutuvat vaikutukset saamelaisten oikeudelle alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan ja perinteisiä elinkeinojaan sekä harkita haittojen vähentämiseksi ja estämiseksi tarvittavat toimenpiteet. Saamelaiskäräjille, kolttien kyläkokoukselle ja alueen paliskunnalle on varattava tilaisuus ottaa kantaa selvitykseen ennen yhteistyön alkamista.

Asian selvittämiseksi lupaviranomainen voi järjestää tilaisuuden, johon kutsutaan kuultavaksi saamelaiskäräjien, kolttien kyläkokouksen, koltaneuvoston, asianomaisten paliskuntien, hakijan, alueen hallinnasta vastaavan viranomaisen tai laitoksen, kunnan, kalatalousalueen ja yhteismetsien edustajat.

Lupaviranomaisen tulee poronhoitolain 2 §:n 2 momentissa tarkoitettulla erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettulla alueella (*erityinen poronhoitoalue*) selvittää yhteistyössä alueella toimivien paliskuntien kanssa luvan mukaisesta toiminnasta aiheutuvat häiritsevät vaikutukset poronhoidolle.

Lupaviranomaisen tulee koltta-alueella pyytää lausunto kolttien kyläkokoukselta luvan mukaisesta toiminnasta kolttien elinkeinoille ja elinolosuhteille aiheutuvien vaikutusten selvittämiseksi. Lausuntomenettelystä säädetään kolttalain 56 §:ssä.

Neuvotteluvaiheesta säädetään lisäksi saamelaiskäräjistä annetun lain 9 §:ssä ja poronhoitolain 53 §:ssä.

Tarkempia säännöksiä yhteistyömenettelystä ja arvioinnin sisällöstä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

39 §

Muistutukset ja mielipiteet

Kaivosviranomaisen on lisäksi järjestettävä yleisölle avoin tilaisuus muistutusten ja mielipiteiden tekemisen tueksi, kun kyseessä on kaivoslupaa, kaivosluvan muuttamista tai kaivosluvan voimassaolon jatkamista koskeva hakemus, ellei tilaisuuden järjestämistä ole pidettävä ilmeisen tarpeettomana. Tilaisuudessa on annettava selvitys lupahakemuksen sisällöstä. Yleisölle avoimesta tilaisuudesta tiedotetaan noudattaen, mitä 40 §:ssä säädetään lupahakemuksesta tiedottamisesta. Tarkempia säännöksiä tilaisuudesta ja sen sisällöstä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

44 §

Varausilmoitus

Varausalueesta on rajattava 7 §:n 2 momentissa sekä 9 §:n 4 momentissa tarkoitetut alueet. Varausalueesta on rajattava luonnonsuojelulain 44 §:ssä tarkoitetut kansallispuistot ja 45 §:ssä tarkoitetut luonnonpuistot.

Varaajan on tiedotettava varausilmoituksen jättämisestä niitä kuntia, joiden alueella varausalue sijaitsee. Jos varausalue sijoittuu saamelaisten kotiseutualueelle, on varaajan tiedotettava myös saamelaiskäräjiä ja, jos varausalue sijoittuu kolttala-alueelle, lisäksi kolttien kyläkokousta.

46 §

Malminetsintäluvan ja kullanhuuhdontaluvan myöntämisen esteet

Malminetsintälupaa ja kullanhuuhdontalupaa ei saa myöntää:

7) alueelle, jonka osalta kunta vastustaa luvan myöntämistä kaavoituksesta johtuvasta tai muusta alueiden käyttöön liittyvästä painavasta syystä, jollei tärkeä yleinen etu edellytä luvan myöntämistä;

8) alueelle, jossa luvan mukainen toiminta aiheuttaa olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle;

9) jos on painavia perusteita epäillä, että haetun alueen laajuuden johdosta taikka hakemuksen käsittelyn yhteydessä ilmenneistä muista syistä hakijalla ei ole edellytyksiä tai ilmeisesti tarkoitustakaan ryhtyä luvan mukaiseen toimintaan, taikka jos hakija on aikaisemmin olennaisesti laiminlyönyt tämän lain mukaisessa toiminnassa toimintaan sovellettavaan lainsäädäntöön perustuvia velvollisuuksia; laiminlyöntien olennaisuutta arvioitaessa on otettava huomioon erityisesti laiminlyöntien suunnitelmallisuus, niiden kesto ja toistuvuus sekä laiminlyönneistä aiheutuneiden vahinkojen määrä;

10) jos toiminnan arvioidaan vaarantavan maanpuolustusta, huoltovarmuutta, yhteiskunnan kannalta välttämättömän infrastruktuurin toimintaa tai muuta näihin rinnastettavaa kansallisen turvallisuuden etua.

47 §

Kaivosluvan myöntämisen edellytykset

Hakijalla tulee olla käytettävissä haettuun lupaan perustuvaan toimintaan nähden tarpeellinen asiantuntemus ja riittävät taloudelliset edellytykset.

Kaivostoiminnan tulee perustua sellaiseen maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen asemakaavaan tai oikeusvaikutteiseen yleiskaavaan, jossa kaivosalueen ja kaivoksen apualueen sijainti ja suhde muuhun alueiden käyttöön on selvitetty.

48 §

Kaivosluvan myöntämisen esteet

Kaivoslupaa ei saa myöntää, jos on painavia perusteita epäillä, että hakemuksen käsittelyn yhteydessä ilmenneistä syistä hakijalla ei ole käytettävissä haettuun lupaan perustuvaan toimintaan nähden tarpeellista asiantuntemusta tai riittäviä taloudellisia edellytyksiä tai ilmeisesti tar-

koitustakaan huolehtia kaivostoiminnan aloittamisesta, taikka jos hakija on aikaisemmin olennaisesti laiminlyönyt tämän lain mukaisessa toiminnassa toimintaan soveltuvaan lainsäädäntöön perustuvia velvollisuuksia. Laiminlyöntien olennaisuutta arvioitaessa on otettava huomioon erityisesti laiminlyöntien suunnitelmallisuus, niiden kesto ja toistuvuus sekä laiminlyönneistä aiheutuneiden vahinkojen määrä.

Vaikka kaivosluvan myöntämisen edellytykset täyttyvät eikä luvan myöntämiselle ole tässä laissa säädettyä estettä, lupaa ei saa myöntää, jos kaivostoiminta aiheuttaa vaaraa yleiselle turvallisuudelle, aiheuttaa huomattavia vahingollisia ympäristövaikutuksia taikka heikentää merkittävästi paikkakunnan asutus- tai elinkeino-oloja eikä mainittua vaaraa tai vaikutuksia voida lupamääräyksin poistaa.

Vaikka kaivosluvan myöntämisen edellytykset täyttyvät eikä luvan myöntämiselle ole tässä laissa säädettyä estettä, lupaa ei saa myöntää, jos toiminnan arvioidaan vaarantavan maanpuolustusta, huoltovarmuutta, yhteiskunnan kannalta välttämättömän infrastruktuurin toimintaa tai muuta näihin rinnastettavaa kansallisen turvallisuuden etua.

51 §

Malminetsintäluvassa annettavat määräykset

Malminetsintäluvassa on annettava yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset:

---

2) poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi erityisellä poronhoitoalueella ja muille saamelaisten perinteisille elinkeinoille aiheutuvien haittojen vähentämiseksi saamelaisten kotiseutualueella;

3) sen varmistamiseksi, ettei luvassa tarkoitettulla toiminnalla vaaranneta saamelaisten kotiseutualueella saamelaisten oikeutta ylläpitää ja kehittää alueella kieltään, kulttuuriaan ja perinteisiä elinkeinojaan eikä koltta-alueella kolttien kolttalain mukaisia oikeuksia;

---

9 a) toimenpiteistä, joilla varmistetaan, ettei malminetsinnästä ja muusta malminetsintäalueen käytöstä aiheudu haittaa ihmisten terveydelle tai vaaraa yleiselle turvallisuudelle, olennaista haittaa muulle elinkeinotoiminnalle, merkittäviä muutoksia luonnonolosuhteissa, harvinaisten tai arvokkaiden luonnonesiintymien olennaista vahingoittumista, merkittävää maisemallista haittaa tai muuta merkittävää vahingollista ympäristövaikutusta;

Edellä 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja lupamääräyksiä malminetsintätutkimusten ajankohdista ja menetelmistä sekä malminetsintään liittyvistä laitteista ja rakennelmista annettaessa on otettava huomioon hyvät käytänteet malminetsinnästä aiheutuvien ympäristövaikutusten vähentämiseksi.

Tarkempia säännöksiä malminetsintäluvassa annettavista määräyksistä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

52 §

Kaivosluvassa annettavat määräykset

Kaivosluvassa on annettava yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset:

---

4) poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi erityisellä poronhoitoalueella ja muille saamelaisten perinteisille elinkeinoille aiheutuvien haittojen vähentämiseksi saamelaisten kotiseutualueella;

5) sen varmistamiseksi, ettei luvassa tarkoitetulla toiminnalla vaaranneta saamelaisten kotiseutualueella saamelaisten oikeutta ylläpitää ja kehittää alueella kieltään, kulttuuriaan ja perinteisiä elinkeinojaan eikä kolttaluonnon alueella kolttien kolttalain mukaisia oikeuksia;

8 a) puuston ja muun kasvillisuuden säilyttämisestä ja uusimisesta sekä uusista istutuksista kaivostoiminnan aikana;

8 b) kaivosalueen toimintojen sijoittelusta ottaen huomioon vaikutukset luonnon monimuotoisuuteen ja muut ympäristövaikutukset;

8 c) toimenpiteistä, joilla estetään huomattavien vahingollisten ympäristövaikutusten aiheutumista;

8 d) toimenpiteistä, joilla estetään paikkakunnan asutus- tai elinkeino-olojen merkittävää heikentymistä;

8 e) kaivoksen vaiheittaisesta sulkemisesta;

Tarkempia säännöksiä kaivosluvassa annettavista määräyksistä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

54 §

Kullanhuuhdontaluvassa annettavat määräykset

Kullanhuuhdontaluvassa on annettava yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi tarpeelliset määräykset:

3) poronhoidolle aiheutuvien haittojen vähentämiseksi erityisellä poronhoitoalueella ja muille saamelaisten perinteisille elinkeinoille aiheutuvien haittojen vähentämiseksi saamelaisten kotiseutualueella;

4) sen varmistamiseksi, ettei luvassa tarkoitetulla toiminnalla vaaranneta saamelaisten kotiseutualueella saamelaisten oikeutta ylläpitää ja kehittää alueella kieltään, kulttuuriaan ja perinteisiä elinkeinojaan eikä kolttaluonnon alueella kolttien kolttalain mukaisia oikeuksia;

Tarkempia säännöksiä kultanhuuhdontaluvassa annettavista määräyksistä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

55 §

Varauspäättös

Varauspäättöksessä on selostettava varauksen tarkoitus ja vaikutukset. Varauspäättöksessä on vahvistettava varausalueen sijainti ja rajat sekä päätöksen voimassaoloaika.

Tarkempia säännöksiä varauspäättöksen sisällöstä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

56 §

Lupapäättöksen sisältö

Malminetsintälupaa, kaivoslupaa ja kullanhuhdentalupaa sekä kaivosaluelunastuslupaa koskevassa päätöksessä on selostettava hakemuksen tarkoitus tai liitettävä hakemus tarpeellisilta osin päätökseen. Päätöksessä on vastattava lausunnoissa, muistutuksissa ja mielipiteissä esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin.

Kaivoslupaa koskevaan päätökseen on liitettävä kartta kaivosalueesta. Tarkempia säännöksiä lupapäätöksen perusteluista ja liitekartasta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

58 §

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Jos päätös kohdistuu saamelaisten kotiseutualueelle, on jäljennös päätöksestä toimitettava saamelaiskäräjille. Koltta-alueelle kohdistuvasta päätöksestä on toimitettava jäljennös kolttien kyläkokoukselle ja poronhoitoalueelle kohdistuvasta päätöksestä jäljennös asianomaiselle paikalliskunnalle.

59 §

Kaivosaluelunastuslupaa koskevasta päätöksestä tiedottaminen

Lupaviranomaisen on toimitettava jäljennös päätöksestä kaivosalueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille ja haltijoille sekä viipymättä kaivosviranomaiselle ja Maanmittauslaitokselle.

61 §

Malminetsintäluvan voimassaolon jatkaminen

Malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksenä on, että:

1) luvanhaltija on olennaisilta osin toteuttanut malminetsintäluvan perusteena olevan tutkimussuunnitelman mukaiset tutkimustoimenpiteet ja malminetsintä on muutoinkin ollut tehokasta ja järjestelmällistä;

3) luvanhaltija ei ole olennaisesti laiminlyönyt hakemuksen kohteena olevaan lupaan perustuvassa toiminnassa toimintaan soveltuvaan lainsäädäntöön perustuvia velvollisuuksia taikka hakemuksen kohteena olevassa luvassa annettuja lupamääräyksiä; laiminlyöntien olennaisuutta arvioitaessa on otettava huomioon erityisesti laiminlyöntien suunnitelmallisuus, niiden kesto ja toistuvuus sekä laiminlyönneistä aiheutuneiden vahinkojen määrä;

61 a §

Maanomistajan suostumus malminetsintäluvan voimassaolon jatkamiselle

Sen lisäksi, mitä 61 §:ssä säädetään malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksistä, on malminetsintäluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksenä, että hakija osoittaa, että

ne alueen hallinnasta vastaavat viranomaiset tai laitokset tai kiinteistöjen omistajat, joiden omistamat kiinteistöt kattavat vähintään puolet malminetsintäalueesta, ovat antaneet suostumuk-
sensa luvan jatkamiselle, kun jatkoa haetaan vähintään kymmenen vuotta voimassa olleelle lu-
valle. Annettu suostumus on voimassa, kunnes malminetsintä lupa raukeaa tai lupa peruutetaan.

Jos suostumusta ei ole saatu, voi toiminnanharjoittaja hakea valtioneuvostolta puoltaa mal-
minetsintäluvan voimassaolon jatkamiselle. Valtioneuvosto voi puoltaa hakemusta, jos tärkeä
yleinen etu edellyttää hanketta. Harkittaessa, edellyttääkö tärkeä yleinen etu hanketta, otetaan
huomioon hankkeen paikallis- ja aluetaloudelliset sekä työllisyysvaikutukset ja yhteiskunnan
raaka-ainehuollon tarve. Valtioneuvoston puoltaa koskeva hakemus on toimitettava valtioneu-
vostolle. Valtioneuvosto päätös puollostaa korvaa 1 momentissa tarkoitetun suostumuksen.

Hakijan on pyydettävä malminetsintäluvan jatkamiselle 1 momentissa tarkoitetut suostumuk-
set kirjallisesti hakemuksen kohteena olevan malminetsintäalueen kiinteistöjen omistajilta, alu-
een hallinnasta vastaavilta viranomaisilta tai laitoksilta. Suostumuksen antamiselle on asetettava
kohtuullinen määräaika. Suostumus on annettava kirjallisesti, ja hakijan on liitettävä suostu-
mukset hakemusasiakirjoihin. Tarkempia säännöksiä maanomistajasuostumuksen antamisesta
voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

61 b §

Malminetsintäluvan voimassaolon jatkaminen poikkeuksellisissa tilanteissa

Jos lainvoimaiseen lupaan perustuva malminetsintä on luvan voimassa ollessa täytynyt yli-
voimaisen esteen takia tai muista toiminnanharjoittajasta johtumattomista erityisistä syistä kes-
keyttää, voi kaivosviranomaisen toiminnanharjoittajan hakemuksesta pidentää luvan voimassa-
oloa enintään niin pitkän ajan kuin työ on ollut keskeytettynä. Hakemuksen käsittelyyn sovel-
letaan, mitä 37—40 ja 42 §:ssä säädetään lupahakemuksen käsittelystä. Päätökseen sovelletaan,
mitä 56 §:n 1 momentissa säädetään lupapäätöksen sisällöstä, 57 §:ssä lupapäätöksen antami-
sesta ja 58 §:ssä lupapäätöksestä tiedottamisesta. Tässä pykälässä tarkoitettua luvan voimassa-
olon pidennystä ei huomioida 61 §:n 1 momentissa tarkoitettua luvan enimmäiskesto lasketta-
essa.

62 §

Kaivosluvan määräaikainen tarkistaminen ja määräaikaisuus

Lupaviranomaisen on tarkistettava toistaiseksi voimassa olevan kaivosluvan määräyksiä vä-
hintään kymmenen vuoden välein. Lupaviranomaisen on ilmoitettava tarkistusväli luvassa.
Välttämättömän yleisen tai yksityisen edun turvaamiseksi taikka muusta erityisestä syystä myös
määräajan voimassa olevan kaivosluvan määräyksiä voidaan määrätä tarkistettavaksi määrä-
ajoin. Kaivosluvan määräyksiä tarkistettaessa lupaviranomaisen tulee lisäksi varmistua, ettei
kaivosluvan haltijaan kohdistu 48 §:n 1 momentissa tarkoitettuja esteitä.

---

63 §

Kaivosluvan voimassaolon jatkaminen

Kaivosluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksenä on, että:

---

3) luvanhaltija ei ole olennaisesti laiminlyönyt hakemuksen kohteena olevaan lupaan perustuvassa toiminnassa toimintaan soveltuvaan lainsäädäntöön perustuvia velvollisuuksia taikka hakemuksen kohteena olevassa luvassa annettuja lupamääräyksiä; laiminlyöntien olennaisuutta arvioitaessa on otettava huomioon erityisesti laiminlyöntien suunnitelmallisuus, niiden kesto ja toistuvuus sekä laiminlyönneistä aiheutuneiden vahinkojen määrä.

65 §

Kullanhuuhdentaluvan voimassaolon jatkaminen

Kullanhuuhdentaluvan voimassaolon jatkamisen edellytyksenä on, että:

3) kultanhuuhtoja ei ole olennaisesti laiminlyönyt hakemuksen kohteena olevaan lupaan perustuvassa toiminnassa toimintaan soveltuvaan lainsäädäntöön perustuvia velvollisuuksia taikka hakemuksen kohteena olevassa luvassa annettuja lupamääräyksiä; laiminlyöntien olennaisuutta arvioitaessa on otettava huomioon erityisesti laiminlyöntien suunnitelmallisuus, niiden kesto ja toistuvuus sekä laiminlyönneistä aiheutuneiden vahinkojen määrä;

70 §

Luvan peruuttaminen

Lupaviranomainen voi peruuttaa malminetsintäluvan, kaivosluvan ja kultanhuuhdentaluvan, jos:

3) luvanhaltija on olennaisella tavalla laiminlyönyt tai rikkonut tässä laissa säädettyä velvollisuutta tai rajoitusta taikka lupamääräyksiä;
4) toiminnan arvioidaan vaarantavan maanpuolustusta, huoltovarmuutta, yhteiskunnan kannalta välttämättömän infrastruktuurin toimintaa tai muuta näihin rinnastettavaa kansallisen turvallisuuden etua.

73 §

Luvan siirto

Luvanhaltija voi hakea luvan siirtoa tekemällä asiasta hakemuksen kaivosviranomaiselle. Hakemuksessa on esitettävä siirron kannalta tarpeellinen ja luotettava selvitys siirron saajasta, siirron tarkoituksesta ja siirron saajan suunnitelmasta toteuttaa siirrettävään lupaan perustuvaa toimintaa sekä siirron käsittelyn kannalta muut merkitykselliset seikat. Hakemukseen on liitettävä tarvittavat viranomaisen todistukset, rekisterinotteet ja vastaavat asiakirjat, joilla varmennetaan hakemuksessa esitetyt tiedot ja siirron saajan suostumus. Tarkempia säännöksiä hakemuksesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Kaivosviranomaisen on hyväksyttävä luvan siirto, jos siirron saaja täyttää 1 momentissa mainitut edellytykset ja viranomaiselle on toimitettu 2 momentissa tarkoitetut selvitykset. Kaivosviranomainen voi kuitenkin hylätä malminetsintäluvan ja kultanhuuhdentaluvan siirtoa koskevan hakemuksen 46 §:n 1 momentin 9 kohdassa mainituin perustein sekä kaivosluvan siirtoa koskevan hakemuksen 48 §:n 1 momentissa mainituin perustein. Työ- ja elinkeinoministeriö voi kuitenkin hylätä malminetsintäluvan ja kultanhuuhdentaluvan siirtoa koskevan hakemuksen

46 §:n 1 momentin 10 kohdassa mainituin perustein sekä kaivosluvan siirtoa koskevan hakemuksen 48 §:n 3 momentissa mainituin perustein.

---

74 §

Luvan siirtoa koskevan päätöksen antaminen ja siitä tiedottaminen

---

Kaivosviranomaisen on toimitettava päätös hakijalle ja jäljennös siitä siirron saajalle sekä ilmoitettava siirrosta kirjallisesti lupa-alueeseen kuuluvien kiinteistöjen omistajille.

Kaivosviranomaisen on tiedotettava kaivosalueenastusluvan siirrosta luvanhaltijalle ja siirron saajalle sekä kaivosalueenastusluvan kohteena olevien kiinteistöjen omistajille.

---

75 §

Varauspäätöksen antaminen ja siitä tiedottaminen

Jos varausalue sijoittuu saamelaisten kotiseutualueelle, on jäljennös päätöksestä toimitettava saamelaiskäräjille ja, jos varausalue sijoittuu kolttala-alueelle, lisäksi kolttien kyläkokoukselle. Jos varausalue sijoittuu poronhoitoalueelle, on päätöksestä toimitettava jäljennös asianomaiselle paliskunnalle.

---

76 §

Varauspäätöksen voimassaolo

Varauspäätös on voimassa enintään kaksitoista kuukautta siitä, kun varausilmoitus on tehty. Kaivosviranomaisen on varauspäätöksen voimassaolon pituutta harkitessaan otettava huomioon erityisesti tutkimussuunnitelman laadintaan ja muihin malminetsintäluvapahakemuksen valmistelviin toimenpiteisiin tarvittava aika.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään varauspäätöksen voimassaolosta, voi kaivosviranomaisen päättää, että varauspäätös on voimassa enintään kaksikymmentäneljä kuukautta siitä, kun varausilmoitus on tehty, jos varaaja osoittaa erityisten syiden puoltavan 1 momentissa säädetystä varauksen voimassaolosta poikkeamista, elleivät varausilmoituksen käsittelyn yhteydessä ilmenneet muut syyt estä varauspäätöksen myöntämistä kahtatoista kuukautta pidemmäksi ajaksi.

---

77 §

Kaivostoimitus

Kaivostoimituksessa suoritetaan kaivosalueeksi ja kaivoksen apualueeksi tarvittavien alueiden käyttöoikeuksien ja muiden erityisten oikeuksien lunastaminen sekä määritetään kaivosalueen ulottuvuus. Lunastamisessa noudatetaan, jollei jäljempänä muuta säädetä, mitä kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetussa laissa (603/1977), jäljempänä *lunastuslaki*, säädetään. Kaivostoimituksessa havaitun virheen korjaamiseen tai oikaisemiseen sekä toimituksen tai päätöksen purkamista koskevaan esitykseen sovelletaan, mitä kiinteistönmuodostamislaisissa (554/1995) kiinteistötoimituksesta säädetään.

---

78 §

Kaivostoimitus erityisissä tapauksissa

Jos kaivosalueen, kaivospiirin tai kaivoksen apualueen raja on epäselvä, voidaan rajan selvittämiseksi suorittaa kaivostoimitus. Raja määrätään kaivosluvassa tarkoitetun rajan mukaisesti. Kaivosluvan mukaisesta rajasta voidaan erityisestä syystä poiketa vähäisessä määrin. Jos raja on määrätty aikaisemmassa toimituksessa, se on määrättävä entiseen paikkaansa. Toimituksessa voidaan määrätä korvaus haitasta ja vahingosta, jos kaivostoiminta on laajentunut kaivosluvassa osoitetun alueen tai aikaisemmassa toimituksessa määrätyn alueen ulkopuolelle. Toimitusta voi hakea kaivosoikeuden haltija, kaivoslupaan perustuvan käyttö- tai muun oikeuden kohdekiinteistön tai edellä tarkoitettuun kiinteistöön rajoittuvan kiinteistön omistaja taikka kiinteistörekisterin pitäjä.

8 a luku

Varausmaksu

98 a §

Varausmaksun maksuvelvollisuus ja suuruus

Varaaja on velvollinen maksamaan varausmaksun. Maksun suuruus määräytyy varausalueen koon mukaan, ja se on 1 euroa hehtaarilta. Varausalueen koko on varauspäätöksessä ilmoitettu varausalueen pinta-ala.

Varausmaksua ei kuitenkaan tarvitse suorittaa, jos varaaja on valtion laitos.

98 b §

Varausmaksun määrääminen

Kaivosviranomainen määrää varausmaksun varauspäätöksen perusteella.

Varausmaksua koskeva päätös on tehtävä viipymättä sen jälkeen, kun varauspäätös on tehty.

98 c §

Varausmaksun kantaminen ja korko

Varausmaksu maksetaan kaivosviranomaiselle. Varausmaksu erääntyy maksettavaksi kaivosviranomaisen määräämänä ajankohtana, kuitenkin aikaisintaan 30. päivänä päätöksentekopäivästä. Kaivosviranomainen lähettää varausmaksua koskevan päätöksen maksuvelvolliselle viimeistään 30 päivää ennen eräpäivää.

Jos maksu viivästyy, sille on maksettava korkolain 4 §:ssä säädetty viivästyskorko.

98 d §

Viranomaisaloitteinen päätöksen oikaisu

Jos maksuvelvolliselle on virheen johdosta määrätty liikaa varausmaksua, maksupäätös on oikaistava, jollei asiaa ole valitukseen annetulla päätöksellä ratkaistu. Oikaisu maksuvelvollisen hyväksi voidaan tehdä kolmen vuoden kuluessa maksuerän määräämistä seuraavan kalenterivuoden alusta.

Jos maksuvelvolliselle on laskuvirheen tai siihen verrattavan erehdyksen vuoksi taikka sen johdosta, ettei asiaa ole joltakin osalta tutkittu, jäänyt määräämättä säädetty varausmaksu tai osa siitä, maksupäätös on oikaistava, jollei asiaa ole valitukseen annetulla päätöksellä ratkaistu. Oikaisu maksunsaajan hyväksi voidaan tehdä vuoden kuluessa sitä seuraavan kalenterivuoden alusta, jolloin maksu tai osa siitä määrättiin tai olisi pitänyt määrätä.

Kaivosviranomaisen on oikaistava varausmaksua koskeva päätös, jos varausalueen koko on muuttunut varauspäätöstä koskevan valituksen vuoksi.

98 e §

Muutoksenhaku varausmaksua koskevasta päätöksestä

Muutoksenhausta varausmaksua koskevaan päätökseen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019).

Varausmaksu on muutoksenhausta huolimatta suoritettava kaivosviranomaisen määräämässä ajassa.

107 §

Vakuus malminetsintää ja kullanhuuhtontaa varten

Malminetsintäluvan haltijan ja kullanhuuhtojen on asetettava riittävä vakuus mahdollisen vahingon ja haitan korvaamista sekä jälkitoimenpiteiden suorittamista varten ottaen huomioon toiminnan laatu ja laajuus sekä toiminta-alueen erityispiirteet.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään vakuuden asettamisesta, voi kaivosviranomaisen malminetsintäluvassa päättää, että vakuutta ei tarvitse asettaa, jos malminetsintäluvan haltija on valtion laitos.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä vakuudesta.

108 §

Vakuus kaivostoiminnan lopettamista ja eräitä poikkeavia tilanteita varten

Kaivosluvan haltijan on asetettava vakuus:

- 1) kaivostoiminnan lopetus- ja jälkitoimenpiteitä varten, joiksi luetaan
  - a) kaivosluvassa erikseen määrätty lopetus- ja jälkitoimenpiteet;
  - b) 143 §:ssä ja 144 §:n 1 momentissa tarkoitetut toimenpiteet;
  - c) kaivostoiminnan lopettamispäätöksessä erikseen määrätty lopetus- ja jälkitoimenpiteet;
  - d) 150 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetut toimenpiteet vähintään 30 vuoden ajalta, ellei kaivosluvan haltija osoita muuta riittäväksi;
- 2) poikkeavien tilanteiden turvallisuustoimenpiteitä varten yhden vuoden ajalle;
- 3) 100 §:n 2 momentin mukaista yhden vuoden louhintakorvauksen vuotuista suuruutta vastaavalle summalle, ellei kaivosluvan haltija osin tai kokonaan omista kaivosalueeseen kuuluvia kiinteistöjä.

Asetettavan vakuuden on oltava riittävä kaivostoiminnan laatu ja laajuus, toimintaa varten annettavat lupamääräykset ja muun lain nojalla vaaditut vakuudet huomioon ottaen. Lisäksi on

otettava huomioon, että vakuudella asetettavat toimet arvioi tai tekee muu kuin toiminnanharjoittaja tai viranomainen. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä vakuuden määrän laskemisesta.

109 §

Vakuuden asettamista koskeva menettely

Kaivosviranomaisen on omasta aloitteestaan tarkistettava vakuuden suuruutta, jos toiminnan laatu ja laajuus tai toiminnasta aiheutuvat vaikutukset yleiseen turvallisuuteen, ihmisten terveyteen tai ympäristöön ovat luvan myöntämisen jälkeen muuttuneet siten, että vakuuden lajia tai suuruutta on tämän vuoksi tarpeen tarkistaa. Samalla kaivosviranomaisen on määrättävä ajankohta, josta lukien muutokset ovat voimassa.

---

112 §

Yleinen velvollisuus huolehtia kaivosturvallisuudesta

Kaivostoiminnan harjoittaja on velvollinen huolehtimaan kaivosturvallisuudesta. Toiminnanharjoittajan on erityisesti huolehdittava kaivoksen rakenteellisesta ja teknisestä turvallisuudesta sekä kaivoksessa tapahtuvien vaaratilanteiden, onnettomuuksien ja muiden poikkeuksellisten tilanteiden ehkäisemisestä ja niistä aiheutuvien terveydelle, ympäristölle ja yleiselle turvallisuudelle haitallisten seurausten rajoittamisesta.

---

120 §

Varautuminen kaivostoiminnan lopettamiseen

Kaivostoiminnan harjoittajan on kaivoksen suunnittelussa ja rakentamisessa sekä kaivostoiminnassa otettava huomioon kaivoksen vaiheittainen sulkeminen, alueen käyttö kaivostoiminnan loputtua sekä se, että kaivostoiminta voidaan lopettaa ja kaivos sulkea turvallisesti.

143 §

Alueen kunnostaminen

Kaivostoiminnan harjoittajan on viimeistään kahden vuoden kuluttua kaivostoiminnan päättymisestä saatettava kaivosalue ja kaivoksen apualue yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon, huolehdittava niiden kunnostamisesta, siistimisestä ja maisemoinnista sekä suoritettava kaivosluvassa ja kaivosturvallisuusluvassa määrätyt toimenpiteet siten, että suljetusta kaivoksesta ei aiheudu merkittäviä haitallisia vaikutuksia ihmisten terveydelle tai ympäristölle.

Tarkempia säännöksiä alueen kunnostamisesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

144 §

Louhittujen kaivosmineraalien sekä kaivoksen laitteistojen, laitteiden, rakennusten ja rakennelmien poistaminen

Kaivostoiminnan harjoittaja saa pitää paikallaan kaivoksesta louhitut kaivosmineraalit, kaivoksen laitteistot ja laitteet sekä maan pinnalla olevat rakennukset ja rakennelmat kahden vuoden ajan siitä, kun kaivostoiminta on päättynyt. Tämän jälkeen ne siirtyvät korvauksetta kiinteistön omistajalle, joka voi vaatia niiden poistamista tai muuta asianmukaista sijoittamista toiminnanharjoittajan kustannuksella.

Tarkempia säännöksiä louhittujen kaivosmineraalien sekä kaivoksen laitteistojen, laitteiden, rakennusten ja rakennelmien poistamisesta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

146 §

Lopputarkastus

Kaivosviranomaisen on tiedotettava lopputarkastuksesta:

5) saamelaisten kotiseutualueella saamelaiskäräjille ja koltta-alueella kolttien kyläkokoukselle;

6) poronhoitoalueella asianomaisille paliskunnille.

150 §

Velvollisuus seurantaan ja korjaaviin toimenpiteisiin

Kaivostoiminnan harjoittajan on ilmoitettava kaivosviranomaiselle kaikista seurannassa ilmenneistä merkittävistä haitallisista vaikutuksista yleiselle turvallisuudelle, ympäristölle tai ihmisten terveydelle ja toteutettava viipymättä tarvittavat korjaavat toimenpiteet. Kaivosviranomaisen voi antaa määräyksiä tarvittavista korjaavista toimenpiteistä.

16 luku

Valvonta, hallintopakko ja seuraamukset

151 a §

Kaivosviranomaisen valvontatehtävä

Kaivosviranomaisen on huolehdittava tämän lain soveltamisalaan kuuluvan toiminnan asianmukaisesta ja riittävästä valvonnasta ja seurannasta hankkimalla tietoja ja tekemällä tarkastuksia.

152 §

Viranomaisen tiedonsaantioikeus

Lupaviranomaisella on oikeus luvanvaraisuuden, luvan myöntämisen, siirron tai peruuttamisen edellytysten selvittämiseksi saada maksutta välttämättömät tiedot salassapitosäännösten ja

muiden tiedonsaantia koskevien rajoitusten estämättä puolustusministeriöltä, sisäministeriöltä, työ- ja elinkeinoministeriöltä, ulkoministeriöltä, liikenne- ja viestintäministeriöltä, Suojelupoliisilta, Huoltovarmuuskeskukselta, Rajavartiolaitokselta, Puolustusvoimilta ja Verohallinnolta.

Lupaviranomainen voi salassapitosäännösten ja muiden tiedonsaantia koskevien rajoitusten estämättä luovuttaa maksutta 2 momentissa tarkoitetuille viranomaisille niiden laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi välttämättömiä tietoja kaivoslain mukaisista lupahakemuksista ja päätöksistä.

Pyydetyn tiedon yhteys käsiteltävään asiaan ja tiedon välttämättömyys on perusteltava tietoa pyydettyäessä. Edellä 2—3 momentissa mainitut tiedot voidaan luovuttaa myös sähköisesti tai teknisen käyttöyhteyden avulla eikä tietoja saa käyttää muuhun kuin siihen tarkoitukseen, johon niitä on pyydetty.

---

156 §

Rikkomuksen tai laiminlyönnin oikaiseminen

Kaivosviranomaisen on:

1) kiellettävä sitä, joka menettelee tässä laissa säädetyn tai lain nojalla määrätyn vastaisesti, jatkamasta tai toistamasta säännöksen tai määräyksen vastaista menettelyä;

2) määrättävä se, joka laiminlyö täyttää tässä laissa säädetyn tai lain nojalla määrätyn velvollisuutensa, täyttämään velvollisuutensa.

Kaivosviranomaisen on lisäksi kiellettävä sellainen kaivoksen laitteiston tai laitteen käyttö, jonka katsotaan aiheuttavan vakavaa uhkaa ihmisten terveydelle tai turvallisuudelle, sekä määrättävä kaivostoiminnan harjoittaja tekemään vaadittavat korjaukset määräajassa.

Kaivosviranomaisen on valvottava, että annettua kieltoa tai määräystä noudatetaan.

163 §

Muutoksenhaku valtioneuvoston ja työ- ja elinkeinoministeriön päätöksestä

Muutoksenhausta hallintotuomioistuimeen säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa. Edellä 33 a §:ssä tarkoitettuun asian siirtämistä toiselle viranomaiselle koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta erikseen.

169 §

Päätöksen täytäntöönpano muutoksenhausta huolimatta

Kaivosviranomainen voi perustellusta syystä hakijan pyynnöstä malminetsintäluvan tai kullanhuuhdontaluvan voimassaolon jatkamista taikka malminetsintälupaa, kullanhuuhdontalupaa, kaivoslupaa tai kaivosturvallisuuslupaa koskevassa päätöksessä määrätä, että luvassa yksilöityihin toimenpiteisiin voidaan valituksesta huolimatta ryhtyä lupapäätöstä noudattaen. Kaivosviranomainen voi kohdistaa täytäntöönpanomääräyksen myös osaan päätöksestä sekä määrätä täytäntöönpanon aloitusajankohdasta. Tässä momentissa säädetty ei koske uraanin tai toriumin tuottamista koskevaa kaivoslupaa.

---

18 luku

Erinäiset säännökset

170 a §

Kaivosrekisteri

Kaivosviranomaisen pitää kaivosrekisteriä, johon merkitään tämän lain mukaisten oikeuksien haltijat, oikeuksien sijainti, lupa-asioiden käsittelyyn, ratkaisemiseen ja valvontaan liittyvät tapahtumat ja asiakirjat. Lisäksi kaivosrekisteriin merkitään panttioikeuksia koskevat tiedot.

Jokaisella on oikeus saada otteita rekisteristä. Kaivosrekisteriin tallennettujen tietojen julkisuudesta säädetään viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa.

Kaivosrekisteriin tallennettavista tiedoista voidaan säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2023.

Kaivosviranomaisessa tai tuomioistuimessa tämän lain voimaan tullessa vireillä olevissa asioissa noudatetaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, jollei jäljempänä toisin säädetä. Jos muutoksenhakutuomioistuin tämän lain voimaan tultua kumoaa päätöksen, johon on sovellettava tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, ja palauttaa asian kokonaisuudessaan uudelleen käsiteltäväksi, asia käsitellään ja ratkaistaan tämän lain säännösten mukaisesti.

Kaivosviranomaisen on annettava kaivosoikeuden haltijalle tämän lain mukaiset yleisten ja yksityisten etujen kannalta tarpeelliset määräykset ja tarkistettava vakuutta koskeva lupamääräys 62 §:n mukaisen kaivosluvan määräaikaisen tarkistamisen yhteydessä tai, kun lupaa muutetaan 69 §:n 1 tai 4 momentin perusteella, kuitenkin viimeistään viiden vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

Siltä osin kuin kyse on olemassa olevalle kaivokselle määrättävästä vähäisestä apualueesta tai alueesta, jolla vähäisesti laajennetaan olemassa olevaa kaivosta, noudatetaan hakemuksiin, jotka on jätetty viiden vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta, tämän lain voimaan tullessa voimassa ollutta 47 §:n 4 momenttia.

Helsingissä 23.3.2023

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Elinkeinoministeri Mika Lintilä